

ยาพิษเคลือบน้ำตาล

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๔

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันพระ! วันพระวันทำบุญกุศลไง ทำบุญกุศลเพื่อเราไง เราเกิดมาบุญกุศลพาเกิดมา พอเกิดมาเป็นมนุษย์ เราคิดว่าเราเป็นมนุษย์แล้ว เราเป็นมนุษย์โดยที่ที่เราเป็นแล้วเป็นเลย แล้วไม่มีอะไรส่งเสริมมา ถ้าไม่มีศีล ๕ ศีล ๕ ไม่บริสุทธิ์ มนุษย์สมบัติสำคัญที่สุด เพราะมนุษย์มันสำคัญตรงที่มันยืนยันกันว่าเวลาตายไปแล้วไปเกิดเป็นอย่างอื่น แล้วเวลาเป็นอย่างอื่นแล้วทำไมมาเกิดเป็นมนุษย์

ถึงว่าเวลาจิตมันเกิด มันถึงว่าเกิดเป็นสัตว์ก็ได้ เกิดเป็นมนุษย์ก็ได้ เกิดเป็นเทวดาก็ได้ เกิดได้หมดเพราะอะไร?

มันเกิดได้เพราะมันมีเหตุ เหตุคือบุญกุศลเราพาไปเกิด บุญกุศลที่เราสร้างสมกันนี้พาไปเกิด แล้วบุญกุศลเฉพาะเราที่ว่าการทำทานเท่านั้นเป็นบุญ เห็นไหม การถือศีลก็เป็นบุญ การภาวนายังเป็นบุญใหญ่เลย

ทาน ศีล ภาวนา ทานนี้เป็นพื้นฐานเลยๆ พื้นฐานเพราะอะไร? เพราะมันทำง่าย พอมันทำง่าย พอมันสะดวกออกไป เห็นไหม เราว่าของที่ทำได้ง่าย ถ้าทำทานนี้ทำยากเพราะว่ามันต้องหาเงินหาทองมาก่อน แล้วค่อยสะดวกไปข้างนอก แล้วอย่างนั้นแล้วทำง่าย ง่ายทำไมมันไม่ยอมทำล่ะ? แต่เวลาปฏิบัติถือศีล มันได้กุศลมากกว่าอีก ทาน ศีล ภาวนา เห็นไหม

“ทานร้อยพันพันไม่เท่ากับถือศีลบริสุทธิ์หนึ่ง”

“มีศีลบริสุทธิ์ร้อยพันพันไม่เท่ากับทำสมาธิได้หนึ่ง”

ศีล สมาธิ ปัญญา แล้วเกิดปัญญาขึ้นนะ เกิดปัญญาขึ้นมา ปัญญาสามารถไปชำระ ชำระมัน จะเห็นตรงนี้ไง เห็นที่ว่าจิตนี้ไปเกิดอะไรพาไปเกิด เวลามันภาวนาไปมันจะชำระ ชำระมันจะขาด ออกไป กิเลสมันจะขาดออกไป ขาดเป็นชั้นๆ ไป

ถ้ากิเลสมีอย่างนี้ ถ้าความทำด้วยอกุศลมันจะเกิดในอบายภูมิ อย่างสัตว์เดรัจฉาน แล้วเปรต ฝิ อบายภูมิ นี่จิตมันไปเกิด แล้วเวลาสัตว์มันตายไปตัวหนึ่ง เห็นใหม่ วิญญาณออกจากร่างไปเกิด ใหม่ เวลาสัตว์มันเกิดมา ก็จิตวิญญาณไปเกิดเป็นมัน แต่เกิดสถานะภพๆ หนึ่งชั่วคราวยๆ แล้วเวียน ไป มันมีเหตุตัวนี้พาไปเกิด

ถ้ามีบุญกุศลที่เราเกิดมาแล้วเราสร้างบุญกุศล บุญกุศลเชื่อในใจนั้นพาไปเกิด มันก็ไปเกิดดี แล้วภาวนาไป เห็นตรงนี้มันขาดออกไป สิ่งที่มีมันสลัดออกไปเป็นชั้นเป็นตอนสลัดออกไป ความ สลัดออกไปจากใจเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป เห็นใหม่ มันเห็นชัดด้วยว่าเหตุที่พาไปก็เห็น แล้วสะ เหตุนั้นออกไป ใจนั้นมันถึงจะบริสุทธิ์ไปเรื่อยๆ

ทาน ศีล ภาวนา เราว่าอันนี้มันเป็นการประพฤติปฏิบัติ ในศาสนาเราใครๆ ก็สอนกัน แต่ มันเป็น “ยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล” บางอย่างนะ การประพฤติปฏิบัติผิด ถ้าประพฤติปฏิบัติผิด ไม่ มีครูบาอาจารย์ทำไป เวลาทำไปๆ การประพฤติปฏิบัติเราเนี่ย เราเข้าใจแล้ว เราพยายามทำคุณงาม ความดี ทาน ศีล ภาวนา หากครูหาอาจารย์ ถ้าครูอาจารย์พาถูกทาง มันก็ไปถูกทาง ถ้าครูอาจารย์พา ไปไม่ถูกทาง เห็นใหม่ พระพุทธเจ้าถึงบอกว่า “โคนาฝูง” มันจะนำฝูงนั้นขึ้นฝั่งหรือมันจะนำฝูง ไปในวังน้ำวน ให้น้ำวนนั้นดูดมันลงไปในน้ำวนนั้นตายกันไปหมด ถ้าตายไปๆ นะ

อันนี้ก็เหมือนกัน การประพฤติปฏิบัติ ถ้าประพฤติปฏิบัติอย่างผิดทาง มันก็ยังทำให้เนิ่นช้า แล้วพอเนิ่นช้าไม่เนิ่นช้าเปลา่นะ อยู่ที่ถูกสออกุศลของตัวเอง ถ้าตัวเองมันยึดมันถือมันอันนั้น มัน ถือว่าอันนั้นถูก พอถือว่าอันนั้นถูก เห็นใหม่ นี่ยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล

เวลาเราไปวัดไปวา เราว่าเราประพฤติปฏิบัติไฉ่ นี่มันเป็นยา คิดว่าเป็นยา แต่ยานี้มันยา อะไร? ถ้ายาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล เห็นใหม่ การประพฤติปฏิบัติ กุศลทำให้เกิดอกุศล เวลาเราไป วัดไปวานะ ฟังศีลฟังธรรมนะ มันจะกดให้ใจเราโน้มเย็นลงได้ มันสำคัญตรงนี้

ยาพิษเคลือบน้ำตาลจากข้างนอกกับยาพิษเคลือบน้ำตาลจากข้างในนะ ยาพิษเคลือบน้ำตาล จากข้างใน ข้างในคือใจของเราเอง ยาพิษเคลือบน้ำตาลจากข้างนอกคือครูบาอาจารย์ชี้แนะเรา ถ้ายา

พิษเคลื่อนน้ำตาลจากของเราเอง เราสามารถ ทาน เห็นไหม เราศรัทธามีความเชื่อ มันกดได้ชั่วครา

พอยิ่งกดขึ้นไป แรงต้านมันมีใจ เวลาแรงต้านมันมี เวลาจิตมันเสื่อมขึ้นมา มันถึงแสดงออกด้วยความรุนแรงมาก มันถึงประชดประชันถึงทำลายถึงว่าอนาคตของตัวเองก็ไม่คิดนะ คิดถึงว่าเราทำตรงนี้เพื่อให้สะใจกับกิเลส พอยาพิษมันรุนแรงแล้วไม่สามารถควบคุมอะไรได้ เหมือนกับเราควบคุมตัวเองไม่ได้ การควบคุมตัวเองไม่ได้ มันทำสุดความสามารถของมัน แล้วถ้ามันทำเป็นอกุศลไป มันจะเต็มทีของใจดวงนั้น ใจดวงนั้นต้องเกิดในอบายภูมิ ใจดวงนั้นทำอย่างนั้น

เพราะว่ากรรมคือการกระทำ ศาสนาสอนเรื่องกรรม เรื่องการกระทำ ถ้าลองทำแล้วมันจะให้ผลแน่นอน มันสะสมลงที่ใจ แต่มันจะให้ผลเมื่อไหร่ เห็นไหม กรรมถึงเวลามันตอบสนองขึ้นมาแล้ว ถ้ากรรมนี้มันสุกงอมแล้ว มันจะตอบสนองกับใจดวงนั้นตลอดเวลา ถ้าใจดวงนั้นยังไม่สามารถพลิกตรงนี้ได้

มันถึงว่าเราเป็นคนกระทำเท่านั้น ถ้ายาพิษเคลื่อนน้ำตาลเรารักษาได้ เราปกคลุมได้ เรารักษาของมันไป มันจะอยู่ในอำนาจของเราไปก่อน เห็นไหม ต้องพยายามทำให้ยาพิษนี้เคลื่อนน้ำตาลมันให้ได้เหมือนกัน

ยาพิษเคลื่อนน้ำตาลมี ๒ อย่าง อย่างหนึ่งคือหัวใจมันมียาพิษอยู่แล้ว เราจะต้องเคลือบมันให้มันยอมเราสักหนึ่ง ให้มีโอกาสดำประพฤติปฏิบัติใจ ให้มีโอกาสดำหาทางออกของเรา ถ้าหาทางออกไปมันจะต่อต้าน มันมีของเราอยู่แล้วโดยธรรมชาติ แล้วไปเจอคนที่ส่งเสริมผิด คนที่ชี้นำผิด ยาพิษเคลื่อนน้ำตาลข้างนอกมันก็เข้าทางเดียวกันไป มันยังเชื่อมั่นไปทางนั้นเพราะอะไร? เพราะกิเลสมันชอบอยู่แล้ว ถ้าคนชี้ให้ออกทางมัน มันชอบอยู่แล้ว แต่ถ้าคนหักห้ามมัน มันจะไม่ชอบมัน

การประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม พระบวชใหม่เขาถึงบอกว่าจะมีอันตรายของพระบวชใหม่คือการไม่ยอมเชื่อฟัง พระบวชใหม่นี้จะทนการสั่งสอนได้ยาก พระบวชใหม่จะเชื่อตัวเองใจ ความเชื่อตัวเอง ยาพิษของตัวเองมันแสดงออก พอยาพิษมันแสดงออกไป มันก็แสดงออกไป นี่เราคิดถ้าเราคิดเราต้องว่าเราถูก เพราะเป็นความคิดของเรา พอเราคิดขึ้นมาเราถูก ถูกก็ทำไป แล้วพอไปเจอคนอื่นเขาทำเห็นไหม

ถึงบอกว่า “หนึ่งตัวอย่าง” ถ้าครูบาอาจารย์เป็นตัวอย่างของเราไม่ได้ ความคิดของเรามันยัง
อหังการเข้าไปใหญ่ เพราะว่าเราเหนือกว่า แต่ถ้าครูบาอาจารย์ที่ขึ้นมาแล้ว ผ่านมาแล้ว อย่างเขา
ผ่านมาแล้วเขาจะรู้เลยว่า สิ่งที่เขาไปกระทบ ครูบาอาจารย์ลองผ่านขึ้นมา ทำความสงบเข้าไปมัน
จะเกิดนิมิต มันจะเกิดความเห็นต่างๆ ความเห็นนั้นมันเป็นดอกไม้ริมทางไง

เราจะเข้าไปหาเป้าหมาย เราต้องผ่านถนนหนทางเข้าไป ต้องก้าวเดินไป จิตมันจะก้าวเดิน
ไป มันจะมีดอกไม้ริมทาง ก็ว่ามีความเห็นความชักนำ มันอยากชักให้ใจนี้พักอยู่ข้างทางนั้น
พอใจพักอยู่ข้างทางนั้นมันจะก้าวเดินไปไม่ได้ มันก็ติดอยู่ตรงนั้น เห็นไหม อันนี้คือยาพิษ
ภายในมันหลอก

แต่ถ้าครูบาอาจารย์เคยผ่านมาแล้ว สิ่งนี้มันเป็นสิ่งที่ยาพิษเคลือบน้ำตาลอ่อนๆ เท่านั้น ที่
เพียงหลอกหลวงให้เราติดขัดเท่านั้น แต่ถ้าจิตมันสงบเข้าไป มันไปเจอความหลอกหลวงภายใน มัน
จะละเอียดอ่อนกว่านั้น สิ่งที่มีมันละเอียดอ่อนกว่านั้น เห็นไหม ยังต้องผ่าน แล้วทำไมความอ่อนๆ
อย่างนี้ทำไมต้องไปติดมัน?

แต่ถ้ายาพิษของเรามันมีอยู่ มันติด มันเห็นสภาพแล้วมันเป็นผู้วิเศษไง จิตนี้มันต่างไปจาก
คนปกติ จิตนี้มันต่างไป พอจิตมันต่างไปมันเห็นคุณวิเศษ มันจะว่ามันวิเศษ แต่มันวิเศษด้วยยาพิษ
เคลือบน้ำตาล สิ่งที่เราเห็นนั้นมันเห็นด้วยอำนาจอาสวาทรมานะ คนเขาสะสมบุญกุศลของเขา มา เขา
ต้องเห็นสภาพแบบนั้น เห็นสภาพแบบนั้นมันก็เป็นเครื่องติดอยู่เหมือนกัน บารมีก็เป็นบารมี เห็น
ไหม

อาจารย์ถึงบอกว่า “เวลาธรรมมันเกิดนะ เวลาเราพูดกันว่าธรรมเกิดๆ เวลาทำความสงบไป
จิตมันจะรู้เห็นต่างๆ มันจะมีความเห็นต่างๆ แล้วมันจะผุดขึ้นมาะ อย่างเราสงสัยสิ่งใดอยู่ มันจะ
ตอบเป็นคำตอบออกมา เห็นไหม นี่ธรรมมันผุด ธรรมมันผุดนี้มันเป็นธรรมชาติของมัน” แต่ถ้า
อาจารย์มหาบัวท่านบอก “นี่กิเลสมันเกิด”

กิเลสมันผุดเพราะอะไร? เพราะเวลามันติดแล้ว มันเห็นแล้วมันอยากเห็นอย่างนั้นอีกหนึ่ง
เพราะจิตไปเห็นอย่างนั้นได้ จิตมันต้องสงบพอสมควรหนึ่ง จิตมันสงบพอสมควรมันถึงจะมีสิ่งที่
เป็นธรรมผุดขึ้นมา นี่มันอยากได้อยากเห็นอย่างนั้น มันเป็นความอยาก พอเป็นความอยากจิตมันก็
ติดอยู่ตรงนั้น มันข้องอยู่ตรงนั้น มันหมุนไปไม่ได้ มันก็ติดอยู่ตรงนั้น

นี่กิเลสมันเกิด เกิดเพราะว่ายาพิษภายในมันไปติดพันมัน ถ้ายาพิษภายในไม่ไปติดพันมัน มันเป็นธรรมชาติของมันอยู่อย่างนั้น เรารับรู้ไว้ เห็นไหม เป็นบุญกุศลของเรา เป็นอำนาจวาสนา บารมีของเรา จะเห็นนรกเห็นสวรรค์ เห็นเปรตเห็นผี จิตมันเคยผ่านมาทั้งนั้น ไอ้เครื่องดำเนินถนนหนทางที่เราก้าวเดินไป มันต้องผ่านแดดผ่านลมแน่นอน รถมันวิ่งเคลื่อนไป เราเดินผ่านไป มันต้องผ่านร้อนผ่านหนาว มันต้องมีอาการผ่าน

ความเห็นก็เหมือนกัน จิตมันเห็นมันผ่านอย่างนั้นไป เราจะไปติดมันทำไม? เรารับรู้ไว้ๆ สิ่งที่เรารับรู้ไว้ เห็นไหม เพราะว่าอันนี้มันเป็นทางผ่าน มันเป็นสมณะเฉยๆ พอมันสงบเข้าไปแล้ว มันถึงต้องไปยกขึ้นวิปัสสนา ถ้ายกขึ้นวิปัสสนาแล้วไปชำระสิ่งที่ว่าเป็นเหตุในหัวใจนั้น อันนั้นถึงว่ามันยืนยันกันใจว่านรกสวรรค์ก็มีจริงหนึ่ง เหตุที่จะไปนรกสวรรค์ก็มีจริงหนึ่ง ภูวนที่จิตเกิดดับ มันจะเห็นจริง เห็นตามความเป็นจริงหมด

พระพุทธเจ้าพูดไว้นั้นเชื่อก่อน ที่แรกเชื่อก็คงสมเด็จพะสัมมาสัมพุทธเจ้ามา พอเข้ามาเห็นไหม ความเชื่อนั้นทำให้เราเกิดมีศรัทธา มีพลังงาน จิตนี้รวมเป็นความเชื่อ เป็นเอกภาพนะ พอเป็นเอกภาพ มันมีพลังงานสำหรับขับเคลื่อนเข้าไปมา

ถ้าจิตไม่เชื่อ เห็นไหม จิตมันก็คิดวอกแวกๆ ไป คิดเรื่องโน้นคิดเรื่องนี้ จิตนี้ไม่รวมเป็นหนึ่ง มันทำงานร่อยแปดโดยธรรมชาติของมัน แล้วเราบังคับมันไม่ได้ นี่ยาพิษภายในไม่สามารถให้ออกาสเราทำงาน ถ้ายาพิษภายในมันสงบตัวลง จิตนี้รวมเป็นหนึ่ง รวมเป็นเอกภาพ เห็นไหม มันเป็นสมาธิ มันเป็นสัมมาสมาธิ มันยกขึ้นวิปัสสนาได้ พอมันยกขึ้นวิปัสสนาไปมันชำระกิเลสตรงนั้นสำคัญที่สุด! สำคัญกว่าการเห็นอำนาจวาสนาบารมีของตัว

อำนาจวาสนาบารมีของเรามีอยู่กับเรา แล้วจิตใจเราสกปรกโสมม เห็นไหม จิตใจเราสกปรก อำนาจวาสนานั้นก็สกปรกไปกับเราเพราะอะไร เพราะเราคิดตามยาพิษภายใน ยาพิษภายในคิดขนาดไหนเราก็เทียบค่ากับความเห็นนั้น พอเทียบค่ามันก็ยึดติดกันไป มันก็เลยพันกันไปหมดเลย

แต่ถ้าเราปล่อยวางมันไว้ บารมีเป็นบารมี แล้วทำใจเราเข้าไปถึงตรงนั้น มันสะอาดขึ้นมา คือว่ามันชำระเหตุอันนั้นออกไป พอจิตมันชำระเหตุออกไป บารมีก็ยังมียู่ เห็นไหม แต่บารมีอยู่กับจิตที่สะอาด ร่างกายเราสะอาดบริสุทธิ์ เครื่องประดับอาภรณ์ของเราก็ดูสวยงามไปด้วย ร่างกายเราสกปรก จะเพชรนิลจินดาใส่เข้าไป มันก็อยู่ในสิ่งของที่สกปรก

อำนาจวาสนาบารมีมันก็อันเดียวกัน มันเป็นเพชรนิลจินดาแต่จะประดับกับร่างกายที่สกปรก หรือจะไปประดับกับร่างกายที่สะอาด ถ้าประดับกับร่างกายที่สะอาด มันก็เป็นประโยชน์ มันสวยงามมาก มีค่า มีคุณค่ามาก ถ้าประดับกับร่างกายที่สกปรก เห็นไหม นี่มันเป็นยาพิษอยู่ภายในอยู่แล้วหนึ่ง แล้วมันเคลือบด้วยน้ำตาล ธรรมชาติไปข้างนอกนี้เคลือบน้ำตาลมา จนสุดท้ายแล้วพลิกจากยาพิษนี้เป็นน้ำตาลหมด พลิกจากยาพิษนี้เป็นธรรมชาติหมด ยาพิษคือเหตุใจ เหตุพาให้เกิดเป็นทุกข์เป็นร้อน เราชำระยาพิษจากใจของเรา ยาพิษนี้ชำระล้างได้

ในศาสนาคริสต์คือเครื่องดองใจ เห็นไหม ผลไม้ดองแล้วทำให้สะอาดไม่ได้ แต่หัวใจเพราะกิเลสมันดองมา อนุสัยมันนอนเนื่องในใจ มันพาเกิดพาตายอยู่ตลอดเวลา แต่ธรรมะนี้ประเสริฐ ธรรมโอสถสามารถชำระเหตุของใจนี้ให้สะอาดได้ มันมหัศจรรย์ขนาดนั้น

ถึงว่าวันนี้วันพระใจ วันพระต้องเอาสิ่งนี้มาประดับใจของตัว ให้เป็นพระที่หัวใจ เห็นไหม ทำลายยาพิษจากข้างในแล้วนะ ยาพิษข้างนอกเข้ามาเคลือบไม่ได้เลย ยาพิษข้างนอกเพราะเรารู้ของเรามันเทียบเคียงได้ ฉะนั้น ยาพิษภายในสำคัญมาก ชำระให้ได้แล้วเราจะมีความสุขของเรา เอวัง